

Winterseizoen: rijp en dauw op de greens

De putting green en de foregreen zijn extreem gevoelige omgevingen, die vooral op winterdag met zorg en met vakmanschap behandeld moeten worden. Elke green bestaat uit een verzameling van miljoenen van individuele grasplanten, met elk zijn eigen gevoeligheid. Moeder Natuur heeft ze niet geschapen om gedurende langere tijd op een lengte van enkele millimeters gehouden te worden. De stress die de planten hierdoor ondervinden, maakt ze gevoelig voor aanvallen van insecten, ziekten, warmte droogte, koude en vorst.

Bevriezing

Rijp is bevroren dauw. Het vormt zich bij temperaturen (en gevoelstemperaturen, windchill) dichtbij of onder het vriespunt. De ijskristallen die zich aan de buitenkant vormen, zorgen er even-

eens voor dat de celstructuur van de grasplant kan bevriezen. Eenmaal bevroren kan de normaliter veerkrachtige celstructuur broos worden en zelfs breken. Dat is wat er gebeurt bij betreding. Honderden voetstappen kunnen dus veel schade aanrichten. Wanneer de celmembranen eenmaal beschadigd zijn, verliest de plant de mogelijkheid om normaal te functioneren. En ook al zie je de schade niet meteen als er over een bevroren green gelopen is, binnen 48 tot 72 uur krijg je het bewijs: het blad kleurt bruin en sterft. En er is niet alleen zichtbare schade, maar ook de kwaliteit van de green gaat achteruit en die laat zich bij ons in het winterseizoen met eventuele reparaties slechts langzaam herstellen. Door geduld te hebben tijdens vorst kun je de kwaliteit van de greens behouden en moeizaam herstel voorkomen.

Aan behandeld gras hechten zich minder dauwdruppels.

Voetafdrukken op greens die met rijp bedekt zijn, kunnen veel schade aanrichten. Het bewijs hiervan wordt al na enkele dagen geleverd: binnen een paar dagen wordt het gras bruin en kan sterven. Dat is de reden dat golfcourses meestal pas opengaan wanneer de rijp gedood is. Golfers die een goede putting green waarderen, hebben er absoluut geen moeite mee om geduld te hebben totdat het ijs van het blad verdwenen is.

Auteur: Broer de Boer

Oases

Op sommige banen zie je soms 's winters de greens als groene oases in een wit winterlandschap liggen. Er zijn middelen in de handel die de waslaag van het blad beïnvloeden, waardoor het gras droog blijft. Dat kan sivepen overbodig maken. En ook tijdens mist, die zich in dit seizoen ook nogal eens voordoet, blijft het gras droger of droogt de green sneller op, waardoor de green snel blijft. DewCure is zo'n middel. Normaal wordt er circa 6 liter per hectare van dit product gespoten. De werking ervan is sterk afhankelijk van de grasgroei. Tijdens het winterseizoen blijft bij weinig neerslag dit middel relatief lang op het gras zitten. Bij gebruik zie je winterdag ook wel eens dat behandelde greens als groene oases op een witte golfcourse liggen.

Fusarium

Betekent dit dat gebruik van dergelijke middelen het verantwoord maken een baan eerder vrij te geven voor bespeling als er vorst in de lucht is? Mark Timmermans van ProGrasS zegt hierover: "Een greenkeeper of de baancommissie moet zich niet door het optische effect laten beïnvloeden. Wat telt, is of het gras bevroren en dus broos is. Maar juist dichtbij het vriespunt zou het een effect kunnen geven om de baan net iets eerder te openen, zeker op momenten dat het zonnetje schijnt. Juist bij lage temperaturen in het winterseizoen met geringe groei van het gras blijft een dergelijk middel als er weinig neerslag komt lang zijn werk doen. DewCure zou ik niet inzetten om de baan eerder te kunnen openen. Daarentegen heeft het veel meer zin om zo'n product winterdag te gebruiken in de strijd tegen fusarium. Dat is in elk geval een bewezen feit!"